

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Cursus Biennalis Studii Canonici, Sive Succincta Et
Methodica Sacrorum Canonum Explanatio**

Engelhard, Johann Martin

Moguntiae, 1700

Titulus XXI. De Bigamis non Ordinandis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63255](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63255)

TITULUS XXI.

De

Bigamis non Ordinandis.

QUÆRES I. Quid sit bigamia & quotuplex? Respondeo. Bigamia est impedimentum canonicum quo quis prohibetur ordines suscipere vel in susceptis ministrare, propter defectum similitudinis conjunctionis Christi cum Ecclesia. *can. 2. & seq. dist. 26. & cap. 1. h. t.* Bigamia triplex est; vera, interpretativa, & similitudinaria. vera est cum quis successive duas uxores habuit, & cum iis matrimonium consummaverit. *can. fin. dist. 51.* hæc ex Apostolica traditione descendit, ut constat ex *1. Tim. cap. 3. oportet Episcopum esse unius uxoris virum*; quod idem vers. 12. de Diaconis dicitur, ex quo constat, bigamum non esse, qui quidem cum duabus contraxit, cum unâ tamen copulam non habuit *argum. cap. debitum h. t. Sanch. lib. 7. de matrim. disp. 83.* Ratio est quod irregularitas ex bigamia proveniens fundetur in duplici commixtione corporum, quæ est contraria conjunctioni Christi cum Ecclesia, utpotè qui cum unâ solâ eâque virgine contraxit, corpora autem commisceri non dicuntur, nisi per matrimonii consummationem. Bigamia interpretativa est, quando quis non verè & realiter, sed fictione juris tantùm, duas uxores habuisse dicitur, quod triplici ratione contingit. *Primò* si quis contrahat cum unâ solâ sed viduâ ab alio jam cognitâ, *can. si quis viduam. dist. 50.* *secundò* per accessum vini ad propriam uxorem, per adulterium ab altero etiam viro

am violenter corruptam. *can. 11 & 12. dist. 34.* Tertiò si quis post matrimonium cum legitimâ conjuge consummatum, eâ vel mortuâ vel consentiente ordinatus fuerit, & postea de facto matrimonium contraxerit & consummaverit. *cap. 4. b. t.* Bigamia similitudinaria est, quam contrahit, qui post susceptum ordinem sacrum, vel editam in religione professionem, matrimonium iniit, & consummavit, *can. quotquot caus. 27. quæst. 1. & cap. 7. b. t.* Idque propter affectum maritalem; Siquis igitur pluribus concubinis, non tamen affectu maritali cohabitaverit, bigamus censi non debet. *cap. 6. b. t.*

OBIICIES. Qui viduam duxit, Subdiaconus ordinari potest, ut inquit Martinus Papa in *Can. lector. dist. 34.* ergò bigamus censi non debet, qui cum vidua contraxit. Respond. Dist. anteced. Subdiaconus ordinari potest cum dispensatione, concedo: Sine dispensatione, Nego: poterant enim ante hac Episcopi in ordinibus minoribus dispensare, quorum unus illo tempore erat Subdiaconatus; hodie vero cū Subdiaconatu majoribus ordinibus annumeretur, tales bigami Subdiaconi ordinari nequeunt, nisi à Pontifice impetraverint dispensationem. *Trident sess. 23. cap. 17. de reform.*

QUÆRES 2. An bigamus, adeoque irregularis censendus sit qui ante baptismum, vel duas uxores habuit, vel saltem unam antea & aliam post baptismum duxit? Disputatio erat olim de hac controversia inter SS. Augustinum & Hieronymum, quorum unus affirmavit, alter negavit, ut videre est in *can. 1. dist. 26. & can. 2. dist. cit.* Innocentius autem Pontifex in *can. 3. dist. cit.* litem diremit, talem pro
vero

verò bigamo declarando. ratio est, quia hoc impedimentum est introductum, non in pœnam, quæ cum delicto per baptismum remittitur, sed propter defectum significationis perfectæ conjunctionis Christi cum Ecclesia, cujus repræsentatio perfecta in secundo matrimonio tam antè, quàm post baptismum inito non reperitur.

OBJICIES. Infideles non contrahunt irregularitatem propter homicidium ante baptismum commissum, ergò nec fient bigami propter duplex matrimonium in infidelitate contractum. Probat consequentia: ideò non sunt irregulares, quia non subjacent legibus ecclesiæ; ergo propter eandem, rationem ex matrimonio duplicato bigami non erunt. Respond. Negando Antecedens, ad probationem similiter nego Anteced. nam quod Infideles ex homicidio irregulares non fiant, inde est, quod homicidium vel sit ex delicto adeoque injustum, & tum per baptismum sicut tollitur culpa, sic etiam remittitur pœna; vel est justum, & tunc oritur ex defectu lenitatis Christianæ, hæc autem in solos Christianos cadere potest.

QUÆRES 3. An bigami retineant privilegia Clericorum? Ratio dubitandi sumitur ex *cap. Un. b. t. in 6.* ubi generaliter statuitur, bigamos omni privilegio clericali nudari, & à foro sæculari coërceri debere; quo non obstante respondeo, si in sacris fuerint constituti ordinibus, privilegia retinent; textus enim allegatus de iis loquitur, qui minores tantum susceperunt.